

Sluttrapport

Prosjektinformasjon og rapporteringsmål

Prosjektinformasjon

Prosjektnummer:	361231
Prosjekttittel:	Seminar om datadrevet antihvitvasking og svindeldeteksjon i banksektoren
Program / Aktivitet:	FINANSMARKED
Prosjektleder:	Jullum, Martin
Prosjektansvarlig:	NORSK REGNESENTRAL STI
Prosjektperiode:	01.11.2025 - 01.03.2026

Rapporteringsmål

- Hovedside framdriftsrapport:** Ajourfør framdriftsrapport fram til prosjektslutt. **Utført**
- Sluttregnskap:** Gi et sammendrag av økonomien i prosjektet. **Utført**
- Virkninger og effekter:** Jeg er innforstått med at teksten i feltet for Virkninger og effekter vil bli offentlig tilgjengelig* **Utført**
- Resultatrapport:** Legg ved resultatrapport **Utført**
- Særskilt rapportering:** Dersom det foreligger krav om særskilt rapportering, skal dette utføres. **Ikke aktuelt**
- Endelig datahåndteringsplan:** Er endelig datahåndteringsplan lastet opp? **Ikke aktuelt**

Sluttregnskap

Faktisk kostnadsplan (Beløp i NOK 1000)

Konto	2026	2025	Totalsum
Personal- og indirekte kostnader	134 475	66 300	200 775
Innkjøp av FoU-tjenester	0	0	0
Utstyr	0	0	0
Andre driftskostnader	23 100	0	23 100
Sum	157 575	66 300	223 875

Faktisk kostnadssted (Beløp i NOK 1000)

Konto	2026	2025	Totalsum
Næringsliv	0	0	0
Instituttsektor	157 575	66 300	223 875
UoH-sektor	0	0	0
Andre sektorer	0	0	0
Utlandet	0	0	0
Sum	157 575	66 300	223 875

Faktisk finansieringsplan (Beløp i NOK 1000)

Konto	2026	2025	Totalsum
Forskningsrådet	202 875	0	202 875
Egenfinansiering	21 000	0	21 000
Offentlig finansiering	0	0	0
Privat finansiering	0	0	0
Internasjonale midler	0	0	0
Avvik	66 300	-66 300	0
Avvik grunnlag	157 575	66 300	223 875
Sum	223 875	0	223 875

Kommentar

Driftskostnadene for prosjektet ble noen tusen kroner lavere enn opprinnelig budsjettert. Hovedårsaken til dette avviket er at den planlagte representanten fra AMLC Netherlands dessverre ikke hadde anledning til å stille på seminaret. De budsjetterte midlene til reise og overnatting for denne innlederen utgikk dermed i sin helhet. De øvrige kostnadene holdt seg i stor grad i henhold til budsjettet, med noe forskyvning av personalkostnader fra 2025 til 2026 i forhold til budsjettet.

Virkninger og effekter

Forventede virkninger og effekter - hentet fra søknaden

På kort sikt vil seminaret gi deltakerne økt kunnskap om hvordan datadrevne metoder brukes i praksis for å bekjempe både hvitvasking og svindel. Ved å samle miljøene for svindeldeteksjon og antihvitvasking fra ulike banker, myndigheter og relaterte aktører på en felles arena skapes mulighet for læring på tvers, styrket kompetanse og en mer reflektert praksis. Seminaret legger også til rette for nye samarbeidsrelasjoner og åpen dialog om utfordringer, særlig knyttet til datadeling.

På lengre sikt kan arrangementet bidra til mer effektive og ansvarlige metoder for å forebygge økonomisk kriminalitet, økt tillit til bankene og lavere samfunnsmessige kostnader. Effektene forsterkes ved at erfaringene deles åpent, og ved at NR aktivt viderefører konklusjonene til nye prosjekter og samarbeidsinitiativer.

Oppnådde og potensielle virkninger og effekter - basert på prosjektets resultater

På kort sikt har seminaret gitt deltakerne økt kunnskap om hvordan datadrevne metoder brukes i praksis for å bekjempe både hvitvasking og svindel. Ved å samle miljøene for svindeldeteksjon og antihvitvasking fra ulike banker, myndigheter og relaterte aktører på en felles arena, skapte vi en verdifull mulighet for læring på tvers, styrket kompetanse og en mer reflektert praksis. Seminaret la også til rette for nye samarbeidsrelasjoner og åpen dialog om utfordringer, særlig knyttet til datadeling.

På lengre sikt kan arrangementet bidra til mer effektive og ansvarlige metoder for å forebygge økonomisk kriminalitet, økt tillit til bankene og lavere samfunnsmessige kostnader. Effektene forsterkes ved at erfaringene deles åpent, blant annet gjennom åpen deling av presentasjonsmateriell og en oppsummering fra seminaret. Arrangementet har allerede sparket i gang samtaler om nye samarbeidsinitiativer mellom deltakere på seminaret.

Resultatrapport

Opplastet resultatrapport

Originalfilnavn: Resultatrapport.pdf

Filreferansenavn: RESULTAT_Sluttrapport11909773.pdf

Melding til Norges forskningsråd

Særskilt rapportering

Kommentar

Opplastet vedlegg

Endelig datahåndteringsplan

Opplastet datahåndteringsplan

Framdriftsrapport

Prosjektinformasjon og rapporteringsmål

Prosjektinformasjon

Prosjektnummer:	361231
Prosjekttittel:	Seminar om datadrevet antihvitvasking og svindeldeteksjon i banksektoren
Program / Aktivitet:	FINANSMARKED
Prosjektleder:	Jullum, Martin
Prosjektansvarlig:	NORSK REGNESENTRAL STI
Prosjektperiode:	01.11.2025 - 01.03.2026
Rapporteringsperiode:	01.11.2025 - 01.03.2026

Rapporteringsmål

- Populærvitenskapelig framstilling:** Jeg er innforstått med at teksten i feltene for Populærvitenskapelig framstilling vil bli offentlig tilgjengelig **Ja**
- Resultatinformasjon:** Er opplysninger om publisering gitt? **Ja**
- Resultatindikatorer:** Alle resultatdata som er framkommet i prosjektet skal rapporteres. Er rapportering foretatt? **Ja**
- Stipend:** Opplysninger om alle stipend må være fullstendige og korrekte. Har du oppdatert månedsverk og andre opplysninger for hver stipendiat? **Ja**
- Internasjonalt samarbeid:** Omfanget av internasjonalt samarbeid skal angis. Har det vært slikt samarbeid i rapporteringsperioden? **Nei**
- Særskilt rapportering:** Dersom det foreligger krav om særskilt rapportering i egen melding fra saksbehandler i Forskningsrådet skal dette utføres. Er særskilt rapportering utført? **Nei**

Populærvitenskapelig framstilling

Populærvitenskapelig framstilling (Norsk)

-

Populærvitenskapelig framstilling - Oppdatert (Norsk)

Økonomisk kriminalitet i form av hvitvasking og svindel utgjør store samfunnsutfordringer som svekker tilliten til finansmarkedet og påfører både banker og kunder betydelige tap. Utviklingen innen maskinlæring og kunstig intelligens har imidlertid åpnet nye muligheter for å oppdage og forebygge slik kriminalitet.

Dette prosjektet har gått ut på å arrangere seminaret «Datadrevet antihvitvasking og svindeldeteksjon i banksektoren» for å fremme kunnskapsdeling, erfaringsutveksling og samarbeid. Seminaret ble arrangert av Norsk Regnesentral den 15. januar 2026.

Selv om hvitvasking og svindel ofte håndteres i ulike operative enheter hos bankene, deler de to feltene mange metodiske utfordringer og muligheter når det gjelder avansert dataanalyse og maskinlæring. Et viktig formål og et nyskapende grep med seminaret var derfor å samle hvitvaskings- og svindelmiljøene under én felles paraply for å utforske synergier og lære av hverandres erfaringer på tvers. Målet var å samle deltakere bredt fra banker, myndigheter, bransjeorganisasjoner, leverandører og forskningsmiljøer.

Dagen var strukturert i to hoveddeler, der den første omhandlet antihvitvasking og den andre fokuserte på svindeldeteksjon. Gjennom dagen fikk deltakerne høre innlegg fra et bredt spekter av aktører i bransjen, inkludert representanter fra ulike banker, teknologiselskaper og bransjeorganisasjoner. Fokuset lå på overordnede temaer som bankenes felles innsats mot økonomisk kriminalitet, behovet for samarbeid, samt konkrete erfaringer med å ta i bruk datadrevne og sentraliserte løsninger i praksis.

Et annet svært dagsaktuelt tema som preget programmet, var muligheter og begrensninger ved datadeling på tvers av aktører. Deltakerne fikk høre ferske erfaringer og konklusjoner fra flere regulatoriske sandkasseprosjekter som har utforsket både sentralisering av antihvitvaskingsarbeid og datadeling for antisvindelformål i lys av lovendringer. Dagen ble avrundet med en åpen diskusjon i plenum der ordet var fritt.

Gjennom presentasjoner av konkrete løsninger og åpen dialog om felles utfordringer har seminaret fungert som en viktig arena for næringen. På lengre sikt kan en slik kunnskapsdeling bidra til mer effektive og ansvarlige metoder for å forebygge økonomisk kriminalitet, lavere samfunnsmessige kostnader og økt tillit til bankene.

Tilbakemeldingene etter seminaret var utelukkende positive, og vi ble oppfordret til å gjennomføre noe lignende ved en senere anledning.

Populærvitenskapelig framstilling (Engelsk)

-

Populærvitenskapelig framstilling - Oppdatert (Engelsk)

Economic crime in the form of money laundering and fraud poses major societal challenges that weaken trust in the financial market and inflict significant losses on both banks and customers. However, developments in machine learning and artificial intelligence have opened up new opportunities to detect and prevent such crimes.

This project involved organizing the seminar "Data-driven Anti-Money Laundering and Fraud Detection in the Banking Sector" to promote knowledge sharing, exchange of experiences, and collaboration. The seminar was hosted by the Norwegian Computing Center on January 15, 2026.

Although money laundering and fraud are often handled by different operational units within banks, the two fields share many methodological challenges and opportunities when it comes to advanced data analysis and machine learning. An important

purpose and an innovative aspect of the seminar was therefore to bring the money laundering and fraud environments together under one common umbrella to explore synergies and learn from each other's experiences across domains. The goal was to gather a broad range of participants from banks, authorities, industry organizations, suppliers, and research environments.

The day was structured into two main parts, where the first dealt with anti-money laundering and the second focused on fraud detection. Throughout the day, participants heard presentations from a wide range of industry actors, including representatives from various banks, technology companies, and industry organizations. The focus was on overarching themes such as the banks' joint efforts against economic crime, the need for collaboration, and concrete experiences with implementing data-driven and centralized solutions in practice.

Another highly topical issue that characterized the program was the opportunities and limitations of data sharing across actors. Participants heard fresh experiences and conclusions from several regulatory sandbox projects that have explored both the centralization of anti-money laundering efforts and data sharing for anti-fraud purposes in light of legislative changes. The day concluded with an open plenary discussion where the floor was open.

Through presentations of concrete solutions and open dialogue about common challenges, the seminar served as an important arena for the industry. In the longer term, such knowledge sharing can contribute to more effective and responsible methods for preventing economic crime, lower societal costs, and increased trust in the banks.

The feedback following the seminar was overwhelmingly positive, and we were encouraged to organize a similar event in the future.

[Melding til Norges forskningsråd](#)

Resultinformasjon

Kategori: Faglig formidling

Forfatter(e)	Tittel	Tidsskrift/Utgiver/Arrangement	År	ISSN/ISBN	DOI
Jullum, Martin; Aas, Kjersti	Seminar: Datadrevet antihvitvasking og svindeldeteksjon	Seminar: Datadrevet antihvitvasking og svindeldeteksjon	2026		

Resultatindikatorer

Brukerrettede formidlingstiltak

Rapporter, notat, artikler, foredrag på møte/konferanser retta mot målgruppene i prosjektet.

2025	2026	Akkumulert hittil
0	1	1

Næringsrettede FoU resultater

Ferdigstilte nye/forbedrede metoder/modeller/prototyper

2025	2026	Akkumulert hittil
0	0	0

Stipend

Stipender finansiert av prosjektet

Internasjonalt samarbeid

Internasjonalt samarbeid finansiert av prosjektet (i NOK 1000)

Beløp i NOK 1000

Land	2025	2026
------	------	------

Særskilt rapportering

Kommentar

Opplastet vedlegg

Resultatrapport 361231

Seminar om datadrevet antihvitvasking og svindel deteksjon i banksektoren

Bakgrunn

Økonomisk kriminalitet i form av hvitvasking og svindel er to av de største utfordringene for finansnæringen. Begge deler svekker tilliten til finansmarkedene, truer markedets funksjon og påfører både banker og kunder betydelige økonomiske tap. Samtidig gjør maskinlæring og kunstig intelligens det mulig å analysere store datamengder og avdekke komplekse mønstre for å bedre oppdage og forebygge slik kriminalitet. En utfordring er imidlertid at hvitvasking og svindel ofte har ulike juridiske rammer og håndteres i ulike operative enheter hos bankene. Et nyskapende grep med dette prosjektet var derfor å samle hvitvaskings- og svindelmiljøene under én felles paraply for å utforske synergier, identifisere fellestrekk og lære av hverandres erfaringer på tvers.

Prosjektets hovedmål var å gjennomføre et fagseminar om datadrevet antihvitvasking og svindel deteksjon i banksektoren. Formålet var å bidra til økt kunnskap, erfaringsdeling og samarbeid mellom banker, myndigheter, bransjeorganisasjoner, leverandører og forskningsmiljøer, og samtidig knytte hvitvaskings- og svindelmiljøene tettere sammen.

Konkrete delmål var å samle minst 80 deltakere, presentere konkrete maskinlæringsløsninger i bruk, dele erfaringer fra regulatoriske sandkasseprosjekter om datadeling, samt gjøre innsikt og presentasjoner fra seminaret tilgjengelig i etterkant for å stimulere til videre samarbeid.

Gjennomføring

Seminaret ble arrangert av og hos Norsk Regnesentral den 15. januar 2026. Det var seniorforsker Martin Jullum og forskningssjef Kjersti Aas som stod for hoveddelen av det praktiske arbeidet med seminaret, slik som utarbeidelse av faglig program, invitering av og kontakt med foredragsholdere, annonsering og gjennomføring.

Seminardagen var delt i to hoveddeler, der den første omhandlet antihvitvasking og den andre fokuserte på svindel deteksjon. I tillegg til innlegg fra inviterte foredragsholdere fra blant annet banker, teknologimiljøer og bransjeorganisasjoner, som alle ga rom for spørsmål og diskusjon, ble seminaret avrundet med en åpen diskusjon i plenum der ordet var fritt, som genererte verdifulle diskusjoner om tematikk på tvers av enkeltforedragene.

Prosjektgjennomføringen og ressursbruken gikk i henhold til planen. Midlene dekket i hovedsak personalkostnader for forberedelser og avvikling, samt bevertning på seminardagen slik at arrangementet kunne holdes åpent og gratis for deltakerne.

Som naturlig er for slike arrangementer, ble det gjort noen justeringer fra det tentative programmet skissert i søknaden. Vi er svært fornøyde med å ha fått på plass en rekke gode og interessante foredrag som sikret et høyt faglig nivå gjennom hele dagen, og en god balanse både mellom svindel deteksjon og antihvitvasking, og mellom erfaringsutveksling og operative løsninger.

	Fra kl. 08.30 Kl 9.00	Registrering og kaffe Velkommen og forskningsstatus	Martin Jullum, <i>Seniorforsker – Norsk Regnesentral</i>
ANTIHVITVASKING	Kl. 9.15	Bruk av grafbaserte maskinlæringsmodeller til deteksjon av hvitvasking	Fredrik Johannessen, <i>Senior Data Analyst – Schibsted (tidl. Data Scientist, DNB)</i>
	Kl. 9.45	Kundesjekk – datadrevet bekjempelse av svindel og hvitvasking	Espen Relbo, <i>Direktør Forretningsutvikling – Eiendomsverdi</i>
	Kl. 10.15	Pause	
	Kl. 10.30	Eika AHV-Senter: erfaring og visjon med sentralisering	Julie Odden, <i>Leder AHV og Sanksjoner – Eika-gruppen</i>
	Kl. 11.00	Erfaringer og konklusjoner fra sandkasseprosjekt om sentralisering av antihvitvaskingsarbeid	Kristian Andreassen, <i>Senior Manager – KPMG</i>
	Kl. 11.30	Lunsj	
SVINDELDETEKSJON	Kl. 12.15	Bankenes innsats mot svindel, og behovet for samarbeid og datadeling	Gry Nergård, <i>Fagdirektør Antisvindel – Finans Norge</i>
	Kl. 12.45	Erfaringer og konklusjoner fra sandkasseprosjektet om datadeling for antisvindelformål	Marthe Kristine Bjerke Hafsmoe, <i>Expert Business Developer – Nordea</i> Carl Emil Bull-Berg, <i>Advokat – DNB</i>
	Kl. 13.15	Pause	
	Kl. 13.30	Blant sandkasser og lovendringer - nye muligheter for datadeling	Morten Drægner, <i>Daglig leder – NFCERT</i>
	Kl. 14.00	Møt Olga - Hvordan vi bekjemper svindel med maskinlæring hos Vipps	Eivind Bøhn, <i>Senior Data Scientist & James Kohout, Data Scientist – Vipps MobilePay</i>
AVSLUTNING	Kl. 14.30	Åpen diskusjon: Ordet er fritt	
	Kl. 15.00	Vel hjem	

Figur 1: Seminarprogram. Merk at pga. akutt sykdom utgikk foredraget til Julie Odden kl. 10.30. Som erstatning utvidet Kristian Andreassen sitt innlegg kl. 11.00 til å også inkludere noen aspekter fra det avlyste foredraget.

Resultater

Prosjektets målsettinger ble i høyeste grad oppnådd. Et av delmålene for prosjektet var å samle minst 80 deltakere fra relevante miljøer. Seminaret samlet ganske nøyaktig 100 deltakere, noe som overgikk forventningene. Deltakerne utgjorde en bred og mangfoldig sammensetning av analytikere, utviklere og fagansvarlige fra ulike banker som DNB, Nordea, Sparebank1, Danske Bank, samt representanter fra myndigheter som Økokrim, Skatteetaten og Finanstilsynet, bransjeorganisasjoner som Finans Norge og Stø, og teknologileverandører som Strise, Kantega og KPMG.

Deltakerne ble sterkt oppfordret til å komme med innspill og spørsmål til foredragene, og det var satt av godt med tid til dette. Dette, kombinert med den mangfoldige sammensetningen av deltakere, gjorde seminaret til en utmerket arena for erfaringsutveksling på tvers av hvitvaskings- og svindelmiljøene. I tillegg ga det rom for faglige diskusjoner om utfordringer og mulige løsninger på hvordan samarbeid, datadeling og bruk av maskinlæring kan forbedre metodene for å oppdage både hvitvaskingsaktiviteter og svindel. Seminaret innfridde også målsettingen om å presentere konkrete datadrevne løsninger i produksjon og rapportere erfaringer fra de to relevante regulatoriske sandkasseprosjektene hos Data- og Finanstilsynet.

I en spørreundersøkelse sendt ut i etterkant av seminaret var tilbakemeldingene svært positive. Av totalt 26 respondenter svarte hele 19 «Ja, garantert» på spørsmålet om de kunne tenke seg å delta på et lignende arrangement igjen. Ytterligere 6 svarte «Ja, trolig», mens den siste svarte «kanskje». Dette bekrefter at seminaret traff et tydelig behov i bransjen og innfridde forventningene som en verdifull fagarena.

Betydning, nytteverdi og formidling

Seminaret ga deltakerne unik innsikt i beste praksis, utfordringer og løsninger knyttet til bruken av datadrevne metoder for å bekjempe både hvitvasking og svindel. Ved å samle to miljøer som

tradisjonelt har operert i siloer, fikk bankene, myndighetene og teknologileverandørene en dypere forståelse av hverandres utfordringer og de metodiske fellestrekkene innen maskinlæring og dataanalyse. Dette har bidratt til læring på tvers og styrket relasjonene i hele sektoren. På lengre sikt forventes dette å ha stor betydning i form av mer effektive og ansvarlige metoder for å forebygge økonomisk kriminalitet, lavere samfunnsmessige kostnader og økt tillit til bankene.

For å sikre god formidling og utnyttelse av resultatene, er presentasjonsmateriellet fra foredragsholderne gjort offentlig tilgjengelig på seminarsiden på nr.no, sammen med en kort oppsummering av hovedpoengene fra dagen. Dette sikrer at verdifull innsikt er lett tilgjengelig for både deltakere og allmennheten. Arrangementet har også blitt markedsført og synliggjort bredt på LinkedIn, både i forkant og i etterkant, for å skape oppmerksomhet rundt seminaret og problemstillingene mer generelt.

Selve arrangementet markerer slutten på prosjektperioden, men de viktigste resultatene som forventes å leve videre og materialisere seg i tiden fremover, er de konkrete samarbeidsinitiativene som ble sådd underveis. Diskusjonene, spesielt knyttet til erfaringene fra de regulatoriske sandkasseprosjektene og behovet for datadeling, har allerede sparket i gang samtaler om nye felles løsninger mellom aktørene. Vi forventer at disse kontaktene vil resultere i nye, konkrete samarbeidsinitiativer og felles løsninger på tvers av banksektoren, myndigheter, teknologileverandører og forskningsmiljøer.